

er der Tale om et reent privat Contractsforhold. Jeg skulde dog ikke have videre imod Bestemmelsen, dersom den var affattet saaledes, at Amtsraadets Vistand til Udjevning af Spørgsmaalene om Godtgjørelsen til Foderværterne kunde træde til, naar Parterne derom vare enige. Ganste vist vilde den kunne gøres uden nogen Lovbestemmelse derom, men at der blev givet et Fingerpeg i den Retning kunde dog ikke skade. Derimod maa jeg ansee det for at være i den Grad tvivlsomt, om det, at sige, at Amtsraadet skal have Afgjørelsen i en Sag, der aabenbart kun angaaer rene Retstrætter, kan forenes med vor Retstilstand, at jeg har troet særligt at maatte fremdrage dette Punkt for den høitagtede Minister og for Thinget. Min Betænkelighed i saa Henseende er saa stor, at jeg ikke vil kunne slutte mig til Lovforslaget, hvis den omhandlede Bestemmelse bliver staaende uforandret deri.

Krieger: Jeg skal ganste henstille til det ærede Thing, om det maatte finde det rigtigst aldeles at forkaste § 5; forsaavidt man imidlertid ikke vil det, saa er jeg rigtignok ganste enig med den ærede sidste Taler i, at der maa søies en Betingelse til den deri foreslaaede Afgjørelse ved Amtsraadet, den nemlig, at begge Parter skulle være enige om at lade Amtsraadet afgjøre Sagen. Saaledes som § 5 er affattet, troer jeg ikke, at det gaaer an at fortolke den paa den Maade, som den Landsthingsmand, der først havde Ordet (Haffner), gjorde, nemlig at det skulde kunne kaldes en Afgjørelse, at Amtsraadet stød Retsspørgsmaalet fra sig og henviste det til Domstolene. Lad os tænke os det omvendte Tilfælde, lad os tænke os, at Spørgsmaalet blev forelagt Domstolene til Afgjørelse, vilde da Nogen kunne sige, at det var en Afgjørelse, at Domstolene henviste Spørgsmaalet til Amtsraadet; det vilde man aabenbart ikke kunne sige. Dersom Loven siger, at slige Stridigheder afgjøres af Amtsraadet, saa skal Amtsraadet afgjøre dem, og saa kan Spørgsmaalet, nagtet det er et Retsspørgs-

maal, ikke komme ind for Domstolene. Men nu er jeg ganste vist enig med den ærede Landsthingsmand i, at det vilde være i Strid med alle de Retsprinciper, der ellers følges, at unddrage en reent contractmæssig Tvist fra den sædvanlige Afgjørelse ved Domstolene, og at henvide den til Amtsraadet. Derimod seer jeg ikke, at der principielt kan gøres nogenformelst Indvending imod, at man giver Anvisning paa, at begge Parter ved Overenskomst indsatte Amtsraadet til Boldgiftsret, om jeg saa maa sige. Hvis man, som sagt, vil have en Bestemmelse i denne Retning, saa troer jeg altsaa, at den maa lyde omtrent saaledes: „De Stridigheder, som i Anledning af nærværende Lov maatte opstaae mellem Sogneraadene og de Foderværter, hos hvilke Districtshæftene hidtil have været udsatte, kunne, naar Parterne derom enes, forelægges Amtsraadene til Afgjørelse“, og, for at der ikke skulde opstaae nogen Tvivl om, hvilken Betydning Afgjørelsen havde, saa troer jeg, at man derhos burde tilføie en udtrykkelig Sætning om, at den Afgjørelse, som Amtsraadene i saa Henseende traf, havde endelig Domskraft. Jeg tør antage, at den høitærede Formand, hvis dette maatte erkjendes at være hensigtsmæssigt, vel vil kunne finde Leilighed til at fremme Sagen — hvis hurtige Afgjørelse jo er ønskelig — saaledes, at Lovforslagets endelige Gjennemførelse ikke desuagtet medfører nogen Udsættelse ud over den Frist, som man ellers havde tænkt sig for Rigsdagens Samling.

Mourier-Petersen: Jeg er ganste enig med de foregaaende ærede Talere, forsaavidt de have udtalt sig om det Onstelige i, at den her foreslaaede Lov udkommer, hvorved der kan skee en Forandring i det nu bestaaende Forhold med Hensyn til Districtshæftene, et Forhold, som medfører meget store Ulemper for Udbredningsdistricterne og vistnok heller ikke paa nogen Maade kan siges at være helbigt for Hæren. Naar jeg har begjært Ordet, da er det, fordi jeg imidlertid dog ikke har kunnet